

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144.—
za pol leta K 72.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici 3tev. 6 — Telefon
uredništva 3tev. 50 — Telefon
upravnništva 3tev. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36.—
za en mesec K 12.—

DELAVSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN

Kancelparagraf sprejet.

Belgrad, 25. maja. Konstituanta je danes razpravljala o II. oddelku ustavnega načrta, ki obsega določbe o osebnih državljanstvih pravicah. 12. člen tega oddelka govori o svobodi verskega prepričanja, a je popačen s svojim zadnjim odstavkom, ki omejuje svobodo duhovščine v njenem dušnopastirskem delovanju. Tega zadnjega odstavka — zloglasnega kancelparagrafa — bi se bile rade iznebile iz ustave vse stranke razen slovenskih demokratov in samostojnežev. Radikalni klub je hotel dati svojim članom prosto roko, da glasujejo proti kancelparagrafu. Toda slovenski demokrati in samostojneži so zagrozili, da v tem slučaju ne bodo glasovali za ustavo. Tako ostane slovenskim liberalcem v fraku in ponarejenem kmetiskem jopiču nesporna »slava« za uveljavljenje kancelparagrafa. To slavo dele le še z narodnimi socialisti, ki so to pot glasovali z njimi in tako dokazali svoje tesno sorodstvo s starim in plesnim slovenskim liberalizmom.

Sejo je otvoril predsednik dr. Ivan Ribar. Kot prvi je dobil besedo radikalni klub. Momčilo Ivanič, ki je predlagal svobodnejše določbe o preiskovalnem zaporu (čl. 7.) in se izjavil proti kancelparagrafu, ki je žaljiv za katoliško cerkev. — Radikalec Teodor Lazarevič se je istotako izjavil proti kancelparagrafu; ločitev cerkve od države bi se morala izvršiti polagoma.

Poslanec Jugoslovanskega kluba Račić je naglašal, da mora država temeljiti na pravici in da mora biti ustava za vse enako pravična. Vera in država sta navezani druga na drugo. Govornik je odločno obsodil kancelparagraf in opozoril na pravno kugo, ki se širi po časopisu in knjigah. Tu bi bile varnostne določbe na mestu. Potem je govornik obsodil vladno postopanje nasproti Hrvatim in hotel prebrati zaplenjeni proglas hrvatskih strank. Predsednik pa mu je vzel besedo in prekinil sejo. Nato sta govorila demokrat An-

gelinović, ki se je izjavil za kancelparagraf in komunist Milojković, ki je bičal ustavni načrt kot nazadnjašk.

V popoldanski seji je med drugimi govoril poslanec Jugoslov. kluba Štefan Barič, ki je žigosal kancelparagraf. Ko je hotel prečitati proglas hrvatskih strank, mu je predsednik vzel besedo in prekinil sejo za deset minut. Po odmoru je govoril posl. J. Gostičar o zborovalni svobodi in ožigosal kancelparagraf. — Demokrat Pečić hoče govoriti kar s svoje klopi, vsled česar nastane hud nastop s predsednikom. Za Pečićem je dobil besedo poslanec župnik Klekl, ki je v svojem govoru naglasil, da cerkev priznava suverenost države in bi morala prav tako tudi država priznati cerkvi njeno suverenost. Cerkev ima tudi svoj lastni kancelparagraf, ki je legalno sredstvo in zadostno jamstvo za izvrševanje cerkvenih predpisov.

Po sklepni besedi poročevalca dr. Laza Markovića je predsednik odredil glasovanje o II. oddelku ustave. Z glasovi vladne večine so bili sprejeti vsi členi. Jugoslovanski klub in komunisti so glasovali vseskozi proti, socialisti, zemljoradniki in dr. Trumbić so glasovali samo proti nekaterim členom. Ko se je vršilo glasovanje o kancelparagrafu, je Jugoslov. klub krepko demonstriral. Proti kancelparagrafu so poleg Jugoslovanskega kluba glasovali komunisti, predsednik radikalnega kluba in deset drugih radikalcev ter dr. Trumbić.

Za kancelparagraf sta poleg samostojnežev in demokratov glasovala tudi oba takozvana narodna socialisti: Deržić in Brandner.

Slovenski liberalizem je dosegel največji uspeh svojega življenja: kancelparagraf. Da je s tem omadeževana prva jugoslovanska ustava, naj peče tiste, ki so prepereli in umirajoči politični skupini na njeni smrtni postelji omogočili to edino »zmago« njenega življenja.

Italijanska vlada opozarja avstrijsko vlado na dejstvo, da aliirane velesile ravno v tem odločilnem trenutku razpravljajo o kreditni pomoči Avstriji.

OGENJ V VELIKI NEMŠKI ELEKTRIČNI CENTRALI.

LDU Berlin, 26. maja. (DunKU) Listi javljajo iz Harbkeja, da gori tamkaj velika električna centrala, ki preskrbuje Anhalt, Braunschweig in provincijo Sachsen z električnim tokom. Sosednji obrati v Magdeburgu ter 150 krajev in skoro vsa kalijeva industrija je brez luči in gonilne sile.

nimfa je! — Ena divjih Napej je! Kdorkoli jo vidi, zblazni — beži! Glej, me je že zagledala!

»Oh! Glavk! Glavk! Ali me ne poznaš več? Ne divjaj tako grozno, sicer me umoriš z besedami!«

Nova sprememba je sedaj delovala na zmedenega in zbezanega duha nesrečnega Atenca. Položil je svojo roko na svilnate lase Nidije, gladil njene kodre — zamišljeno gledal v njen obraz, in zdelo se je, kakor da mu je njen obraz vzbudil spomin na Jone, ker v pretrgani verigi njegovih misli eden ali dva člena še nista bila pretrgana; vzpričo tega spomina je postala njegova blaznost še bolj mogočna, in strast jo je navdajala, ko je zopet začel:

»Prisegam pri Veneri, pri Dijani in pri Junoni, četudi imam sedaj cel svet na svojih ramah, kakor moj rojak Herkules (oh, dolgočasni Rim! Kdorkoli je bil v resnici velik, je bil iz Grške; da, brez bogov bi bil, ako bi ne bilo nas!) — jaz povem, kakor je moj rojak pred menoj, da bi ga pustil v kaos samo za en smehljaj od Jone. Oh, krasna, oboževana,« je pristavil z neizrekljivo nežnim in tožečim glasom, ti me ne ljubiš. Neprijazna si nasproti meni. Egipčan te je nalagal glede mene — ti ne veš, kakšne ure sem preživel pod tvojim oknom — ti ne veš, kako sem dalje čul

* Napaeae vile, ki so bivale v gorah in gozdovih.

Boji v Šleziji.

LDU Opole, 25. maja. (Wolff.) Brzljajna zveza z industrijskim ozemljem je še vedno nemogoča. V Klučborgu uporabljajo Poljaki metalce min. Iz Ratibora javljajo o mnogih bitkah.

LDU Berlin, 25. maja. (DunKU) »Berliner Tageblatt« javlja iz Vratislave: Obstaja velika nevarnost, da tudi velika mesta v industrijskem ozemlju padejo Poljakom v roko. Mislowice so Francozi izpraznili, naskar so mesto zasedli vstasi.

LDU Pariz, 26. maja. (Havas.) Razgovori državnih pisarn v Londonu, Parizu in Rimu glede ureditve gornješlezkega vprašanja se nadaljujejo. Dočim je angleški ministrski predsednik Lloyd George po izbruhu upora v Gornji Šleziji zahteval, da vrhovni svet razdeli sporno ozemlje, je francoski ministrski predsednik Briand pristal

na to, da se po sklepu debate v parlamentu sestane vrhovni svet, pri čemer je bil mnenja, naj se najprej uredi tehnično vprašanje, da se bo mogla celotna zadeva rešiti v političnem in gospodarskem oziru. Mero-dajni francoski krogi bi želeli, da se sestavi komite jurističnih in gospodarskih strokovnjakov, ki bi uredil gospodarsko stran tega vprašanja, dočim bi bila politična stran prepuščena vrhovnemu svetu. Glede tega doznava Agence Havas, da francoski strokovnjaki proučujejo politične detajle, ki so neobhodno potrebni, da se pride do popolne in racionalne ureditve. Z druge strani se govori, da se francoska in angleška vlada zanimata za posredovalni predlog grofa Sforze. Ni neverjetno, da bi se v tem ne sporazumeli.

Ustavni odbor.

LDU Belgrad, 26. maja. (ZNU) Sejo ustavnega odbora je otvoril predsednik dr. Momčilo Ninčič o 16.30. Nadaljevala se je razprava o čl. 59., ki govori o pravici razpuščanja skupščine v času kraljeve odsotnosti. Razpravljalo se je o predlogu poslanca Kostića in tovarišev, da vlada v odsotnosti vladarja ne more razpustiti skupščine, podeljevati čine častnikom in izdajati amnestije. Minister za konstituantu dr. Trifković je izjavil v imenu vlade, da se vlada strinja s predlogom, v kolikor se tiče razpusta narodne skupščine. Posl. Demetrović in Lazić sta se izrekla proti predlogu, ki sta ga zagovarjala Gjonović in Vujičić. Predlog je bil z vladnim pritrdilom samo sprejet v tem obsegu, da se narodna skupščina ne sme razpustiti, dokler nadomešča vlada kralja. Nato se je razpravljalo o IV. poglavju ustave, ki govori o namestništvu. V razpravi je bil predlog poslanca Kostića in tovarišev glede izpolnitve čl. 62., po kateri moreta, dokler ni tretjega namestnika, ostala dva namestnika vršiti vladarske posle do prvega sklicanja narodne skupščine, ki voli tretjega namestnika. Temu predlogu sta nasprotovala poslanca dr. Laza Marković in Vujičić in je bil predlog odklonjen. Za tem se je razpravljalo o predlogu posl. Vojislava Lazića in tovarišev, naj se v čl. 68. namesto prvega odstavka vstavi nastopni: »Kraljevi namestniki prejemajo v času izvrševanja svojih dolžnosti za ves čas mladoletnosti prestolonaslednika iz kraljeve civilne liste toliko, kolikor določi narodna skupščina pri volitvi.« Predlog je bil odklonjen. Seja se je zaključila ob 17.45. Prihodnja seja se bo naznanila pismeno.

Širite „NOVI ČAS“

Avstrija pod kuratelo entente.

LDU Pariz, 26. maja. (DunKU) Zveza narodov je dala Agence Havas objavo v nastopni komunikaciji: Finančna komisija zveze narodov, ki je zbrana v Londonu, je bila obveščena, da sta angleška in francoska vlada pripravljene sprejeti predlog glede 20 letnega roka v zadevi privilegijev, ki izhajajo iz st. germanske mirovne pogodbe. 20 let zadostuje za izvedbo sedanjega načrta za dovoljenje mednarodnega kredita. Na današnji seji je finančna komisija zveze narodov proučevala predloge avstrijske vlade o ustanovitvi avstrijskega instituta za bankovce na novi podlagi. — Nadzorstvo nad pripomočki Avstriji iz inozemstva bo izvrševala finančna komisija zveze narodov, ki bo v to svrhu sestavila posebno nadzorstveno komisijo. Če bi došlo do nesporazumljenja z Avstrijo, je zadnja instanca za apelacijo finančna komisija zveze narodov. Upravo instituta za izdajanje bankovcev bi imeli v rokah pretežno Avstrijci.

KRIZE MED RADIKOLCI.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) — Radikalni klub je imel včeraj sejo, na kateri je Pašić referiral o položaju in izjavil z ozirom na to, da se pojavlja vedno večja opozicija proti ustavi, da je pripravljen za odstop, če je klub mnenja, da je njegova oseba zapreka pri konsolidaciji. Radikalni klub mu je z večino glasov izrazil svoje zaupanje. — Razpravljalo se je tudi o demisiji ministra saobraćaja Velizarja Jankovića, proti kateremu se je v klubu pojavila močna struja. Ker se mu je končno posrečilo dobiti zase večino v klubu, je odstopil od svoje demisije. — Veliko nezadovoljstvo se je pojavilo v klubu nad bosanskimi radi-

ogenj v njegovih žilah, kajti njen učinek je postal morebiti vsled vina, ki ga je prej pil, še bolj nenaden. Meščani, vajeni izgre-dov močnih razuzdancem, so se s smeh-ljanjem in namigavanjem umikali njegovim opotekajočim korakom; mislili so seveda, da je pod vplivom bromijskega boga, ki ga niso zaman častili v Pompejih. Oni pa, ki so mu malo bolje pogledali v obraz, so osupnili vsled neznanske groze in smeh je izginil z njegovih ustnic. Stopal je po bolj živahnih ulicah in mehamično hodeč proti Jonini hiši je prekoračil bolj zapuščeni del mesta in stopil sedaj v samotni gaj Kibebe, v katerem je imel Apecid svoj pogovor z Olintom.

VI. POGLAVJE.

Sestanek različnih delujočih oseb. — Re-ke, ki so navidezno ločene tekle, priteko v en zaliv.

Ker je hotel Arbak zvedeti, ali je Ju-lija podala zločinsko pijačo njegovemu so-vraženemu tekmeču in s kakim vspehom, je sklenil, da jo obišče na njenem domu, da zadosti svoji negotovosti. V onih časih je bila navada, kakor smo že omenili, da so moški nosili izven doma pisalne pločice in pisalno pripravo (stilus), ki je bila pritr-jena k pasu in katero so doma s pasom zo-pet odložili. S takim stilom¹ je Kasij zabo-

¹ Od stila (stilus) izhaja morebiti sedanjí ita-lijanski stiletto.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

83

»Pri jasni boginji, krasna dežela, ta Ciper! Ho! Kako nas polnijo z vinom me-sto s krvjo! Sedaj odpirajo žile onega Favna tamkaj, da pokažejo, kako kipi in vre v njih. Poidi semkaj, veseli stari bog! jahaš na kozi, kaj? — Kako dolgo svilnato dlako ima! Več je vredna kakor vsi partij-ski dirjavci. Toda nekaj ti moram pove-dati — to tvoje vino je premočno za nas umrjoče. Oh! Krasno! Veje mirujejo! Ze-leni valovi gozda so zajeli cefirja in ga po-vitili! Nobena sapica ne giblje listja — vidim sanje, ki spe z zloženimi krili na mitem brestu; in jaz pogledam tja in vi-dim modro reko lesketati se v tihih mese-čini; vodomet — vodomet skače kvišku! Oh! Moj vodomet, ne boš ugasnil žarkov mojega grškega solnca, četudi tako ne-umorno poskušas s svojimi urnimi in sre-brnimi rokami. In sedaj, kakšna postava se plazi tamkaj skozi veje? Giblje se kakor lunin žarek — na svoji glavi ima venec iz hrastovega listja. V svoji roki nosi navzdol obrnjeno vazo, iz katere razliva majhne bledordeče školjke in blestečo vodo. Oh! Pogledajte oni obraz! Sama sva; samo jaz in ona v širnem gozdu. Nobenega smehljaja ni videti na njenih ustnicah — premika se krasno in sladko žalostno. Ha! Beži,

kalnimi poslanci vsled stališča, ki ga ti zavzemajo v vprašanju agrarne reforme. Govori se, da bodo ti poslanci glasovali proti celemu III. oddelku ustave. Ker so vsled tega nastale v klubu velike težkoče, je minister za agrarno reformo Uzunović podal klubu svojo demisijo.

DEMENTIRANE VESTI O ZAROKI REGENTA ALEKSANDRA.

LDU Belgrad, 26. maja. (ZNU) Naš poslanik v Parizu dementira vse novinske vesti, da je potovanje regenta prestolonaslednika Aleksandra v zvezi z zaroko z angleško princezino Mary.

JUGOSLAVIJA IN GRŠKA.

Atene, 27. maja. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da je prišlo med našo in grško vlado do popolnega sporazuma glede Albanije in da dospejo albanski odposlanci v najkrajšem času v Atene, kjer se bodo vršila pogajanja.

STAVKA V EGIPTU.

LDU Kairo, 26. maja. (Reuter) Delavci v ladjedelnicah in železnih cest so ustavili delo in pričeli stavkati. Boje se izbruha splošne stavke.

STAVKA NA ANGLEŠKEM.

LDU Glasgow, 25. maja. (Reuter) Tukajšnji delavci v ladjedelnicah so jeli stavkati v znak protesta proti premočnim transportom iz tujine. Sklenili so, da se vrnejo na delo, če se ti transporti ustavijo.

BOJI NA IRSKEM.

LDU Dublin, 26. maja. (Reuter) Močni sinfajnovski oddelki so zažgali tukajšnje carinarstvo ter obstopili goreče poslopje. Ko so prišli na lice mesta vojaki, so pričeli sinfajnovci streljati, nakar so vojaki otvorili nanje ogenj iz strojníc. Ko je poslopje pričelo goreti, so ženske in cariniki dobili dovoljenje, da se rešijo. Sinfajnovci so v sklenjenih vodih in z belimi rutičami v rokah zapustili poslopje. Končno so čete vojaštva naskočile goreče poslopje. Mnogo sinfajnovcev je zgorelo, sedem je bilo ustreljenih, enajst težko ranjenih in 111 ujetih. Vojaki in stražniki pa so imeli štiri ranjene. Poslopje je pogorelo do tal.

Politični dogodki.

— Moralno breme slovenske socialistične stranke. V belgajskem »Dnevniku« priobčuje Krsta Cicvarić o srbskem socialističnem poslancu Nedeljku Divcu simpatičen članek, ki ga zaključuje tako-le: Socialistična frakcija sama je ena najbolj simpatičnih v skupščini, dasiravno se v njeni sredi nahaja tako nesimpatičen buržujec, kakoršen je slovenski milijonar Anton Kristan, bivši minister, ki je bil že tudi preje za stranko veliko moralno breme. Delavci so te težje bremena pač še drugače čutili!

Dnevni dogodki.

— Okrajno glavarstvo v Murski Soboti. Na mestu dosedanjega civilnega komisarjata v Murski Soboti za Prekmurje se ustanovi prekmursko okrajno glavarstvo s sedežem v Murski Soboti. Okrajno glavarstvo v Murski Soboti prične poslovati 1. junija.

— Služba uradnega zdravnika. Razpisana je služba uradnega zdravnika za okrajno glavarstvo Logatec. Interesenti se opozarjajo na ravis v Uradnem listu.

— Proti smešenju državnega imena. Ministrski svet je sklenil, da se bo v bodoče najstrožje postopalo proti listom, ki smešijo državno ime.

del Cezarja v zbornici senatorjev. Arbak je vzel torej svoj pas in svoj plašč ter zapustil hišo; na svojem potu se je opiral na svojo dolgo palico, ker je bil še vedno nekoliko slaboten, akoravno je upanje in maščevalnost tekmovala z njegovo lastno zdravilno vednostjo, da mu zopet podajo njegovo naravno moč: Arbak se je napotil proti Diomedovi vili.

Krasna je mesečina v južnih krajih! V onem podnebjju sledi noč tako hitro dnevu, da ne tvori mrak skoro nobenega prehoda med njima. Za en trenutek se pokaže na nebu bolj temna rdečica — na tisoče rožnatih barv na vodi — senca, na pol zmagonosna nad dnevom, nato pa se naenkrat zasvetijo brezštevne zvezde — mesec izide in noč je nastopila svoje kraljestvo!

Svitlo, mehko so se razlivali mesečni žarki med starodavnim gajem, ki je bil posvečen boginji Kibeli — velika drevesa, katerih starost je presegala tradicije, so razširjala svoje dolge sence naokoli, skozi odprtine v njihovih vejah pa so svetile mirne in mnogobrojne zvezde. Bela majhna kapelica v sredini gaja sredi temnih dreves je imela nekaj nepričakovane in presenetljivega na sebi, spominjala je na namen, kateremu je bil les posvečen, — njegovo svetlost in vzvišenost.

(Dalje.)

— Izpraševalne komisije za državne izpite. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je z dnem 26. majem 1921 razpustilo doslej obstoječo izpraševalno komisijo za pravosodni in državoslovni izpit v Ljubljani ter postavilo eno izpraševalno komisijo za pravosodni izpit in drugo izpraševalno komisijo za državoslovni izpit. Obenem je imenovalo pri izpraševalni komisiji za pravosodni izpit za predsednika dr. Janka Babnika, dvornega svetnika pri poverjeništvu za pravosodje, za podpredsednika dr. Milana Škerlja, dvornosodnega svetnika pri istem poverjeništvu; pri izpraševalni komisiji za državoslovni izpit za predsednika dr. Ivana Zolgerja, vseučiliškega profesorja v Ljubljani, za podpredsednika Janka Kremenška, dvornega svetnika pri poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani. Prošnje za pripustitev k izpitu naj se odslej vlagajo pri predsednikih novopostavljenih komisij.

— Prepovedan list. »Jugoslovanski Svet«, ki izhaja v Newyorku, je notranji minister za našo državo prepovedal.

— Razpuščeno komunistično društvo. Deželna vlada je razpustila društvo »Ledina« v Trbovljah »iz državnih interesov«, kakor se glasi obvestilo v Uradnem listu. Društvo »Ledina« je bilo komunistično.

— Najemniški vinar v Zagrebu. Zagrebška mestna občina je uvedla kot nov davek najemniški vinar. Davek je razdeljen na tri kategorije po oddaljenosti stanovanj od mestnega središča. Največ plačajo najemniki stanovanj v središču mesta — 1. kategorija; in sicer do 1200 kron letne najemnine 6 odstotkov, potem pa stopnjema več, tako da znaša davek od 36.000 kron letne najemnine 50 odstotkov. 2. kategorija — srednji pas — plača do 1200 kron 6 odstotkov in potem stopnjema več do 36.000 K, od katerega zneska dalje se plača po 40 odstotkov. 3. kategorija plača do 1200 K 4 odstotke, potem stopnjema več do 30 odstotkov od 36.000 dalje. Davek pobirajo hišni gospodari in velja od 1. jan. t. l.

— Poziv. (Prejeli smo od soc. skrbstva.) Delavski oddelek tega poverjeništvu namerava ustanoviti v Trbovljah — kasneje ev. tudi v Hrastniku in Zagorju — javno knjižnico, ki naj bi po eni strani nudila delavstvu v tamošnjem rudniku priliko za samozobrazbo po drugi pa naj bi s tem, da bi nudila ljudem plemenitejšo vrsto zabavo, odvajala delavce od telesno in duševno pogubonosno vplivajočega alkohola. Poverjeništvu si je sicer zagotovilo v te svrhe neznaten kredit. Vendar bo pa ta kredit komaj zadostal, da se napravi za prvi začetek knjižnici skromen okvir. Zategadelj prosimo občinstvo, da nakloni v opisani namen iz svojih knjižnic in knjižnih zbirk izdaje knjig, ki jih ne rabi in ki so mu vrh tega morda celo v balast, dočim bi vršile na pravem mestu neprecenljivo kulturno delo. Knjige naj se izvolijo poslati na Delavski odelok poverjeništvu za socialno skrbstvo. Leta je tudi pripravljen, poravnati vse eventuelne poštno in prenosne stroške.

— Ustreljen je bil na državni meji severno-zahodno od Črne prsti leta 1898 v Stražišču pri Grahovem rojeni Josip Bizjak, ko je v družbi dveh tovarišev šel od državne meje proti Bohinju, ker ni na večkratni poziv dveh organov finančne straže: »V imenu zakona, stoj!« obstal. Paznik fin. straže Čotič je zato streljal in krogla je predrla Bizjaku prsi. Bil je precej mrtev.

— Dinamit je raztrgal 25 letnega posestnikovega sina Antona Barliča iz Podsmrečja pri Blagovici.

— Zgradba dijaškega doma v Zagrebu. Za zgradbo doma za vseučilišne dijake je vse pripravljeno. Te dni začne s kopanjem temelja. Osebnost bo sodelovalo pri gradbenih delih tudi dijaštvo kakor svoj čas češko dijaštvo pri zgradbi lastnega doma v Pragi. Do jeseni bo nekaj poslopij že pod streho.

— Z denarjem izgini. Marinšek Fran, 40 let star, rojen v Bukovju, okraj Postojna, dosedaj bivajoč v Planini pri Rakeku, Kačja vas št. 50, je dne 16. maja 1921 odšel od doma ter še ni več vrnil. Seboj je odnesel med drugim 2200 lir in približno 1500 kron denarja v bankovcih, 105 srebrnih kron ter hranilnično knjižico Mestne hranilnice ljubljanske, glasečo se na ime Franciška Marinšeka, z vlogo 2900 kron. Denar je do polovice last njegove žene. Marinšek je baje rekel, da gre na Gorenjsko, 7 ur od Ljubljane.

— Defraudant. Železniški aspirant Patrak Edvard v Sarajevu je poneveril 30.000 kron ter pobegnil. Petrak je 20 let star, velik, rdečega obraza, črnih las, rujavih oči. Zadnjikrat je bil oblečen v modro suknjo, rujave jahalne hlače, rujav klobuk, na nogah je imel gamaše.

— 18 krat predkaznovana je bila Elizabeta Jenko iz Trbovi, toda dne 21. aprila 1921 je zopet ukradla na Praprotni Polici dva dežnika. Pri deželnem sodišču so ji za to prisodili 6 mesecev težke ječe.

— Ob priliki smrti žene generala Hindenburga se razvije v Hannoveru zopet nacionalna manifestacija. Pogreba se udeleži vse dijaštvo in častniške deputacije

vseh polkov, ki so bili med svetovno vojso podrejeni Hindenburgu kot generalissim.

Ljubljanski dogodki.

lj Včerašnje stolne procesije presv. R. T. se je udeležila velika množica vernega ljudstva. Procesijo je vodil prevz. knezoškof dr. Jeglič ob veliki asistenci. Zastopani so bili tudi vsi uradi. Procesija se je vršila ob najlepšem vremenu. Obnašanje občinstva je bilo v obče spodobno. — Istotako svečano sta se izvršili procesiji v Trnovem in pri sv. Petru. Udeležba ljudstva je bila tudi tu ogromna.

lj Justični minister v Ljubljani. Danes ob 11. dopoldne je prišel — kakor nam poročajo — v Ljubljano justični minister.

lj Akademski sv. maša. V nedeljo, dne 29. t. m. ob 11. uri pri oo. frančiškanih akademski maša z govorom. Tema: »O potrebnih duševnih dispozicijah za vero.« Govori dr. p. Gv. Rant. — Akademiki in inteligenca vljudno vabljeni.

lj Dr. Oblak umaknil tožbo proti »Slovenca«. Dr. Oblak je tožil »Slovenca« radi neke notice, ki je izšla o njem na pustni torek. Te dni bi se imela vršiti poročna razprava, a dr. Oblak je tožbo prej umaknil. S tožbami ta gospod res nima sreče.

lj Sprejemni dnevi pri predsedniku deželne vlade. Vsled preoblice poslov sprejema predsednik deželne vlade privatne stranke odslej samo dvakrat na teden, in sicer v ponedeljkah in središčah, to pa od 10. do 13., tako da je omejeno le število sprejemnih dni, ne pa število za sprejemanje določenih tedenskih ur.

lj Radi hudodelstva po § 129 a k. z. je bil obsojen dimnikarski pomočnik Ivan Dodič na dva meseca težke ječe.

lj Prijet morilec. Dne 24. t. m. so v Ljubljani prijeli mladega moža, ki je stanoval v hotelu Tratnik pod imenom Zdenko Dolinar. Na policiji je povedal, da se piše Anton Slejko, da je 2 let star, da je gozdarski pristav na posestvu grofa Economo na Štajerskem ter da je 23. t. m. v Mislejah pri Divači umoril s tremi streli iz revolverja svojega prijatelja učitelja Dominika Marušiča. Oba prijatelja Marušič in Slejko sta bila zvečer pri kaplanu Gabrščeku. Ko sta šla domov, sta se sprla, nakar je Slejko ustrelil Marušiča v prsi. Ker je Marušič hotel še bežati, ga je še dvakrat ustrelil v hrbet. Marušič je padel med žito, Slejko pa je pobegnil v Ljubljano, kjer je padel v roke pravici.

Naša društva.

d Literarni odsek Razora prireja noč — v petek, 27. maja — točno ob osmih v čitalnici Jugoslovanske tiskarne redni sestanek. Na programu je poleg lekcije zanimiv referat voditelja Antona Podbevška: Slovenska poezija v znamenju Ivana Zormana, prvega slovenskega ameriškega pesnika. — Vabljeni vsi, ki z razumevanjem sledijo razvoju slovenske umetnosti, predvsem: srednješolci in akademiki — brez razlike! J. P.

d Izredno odborovo sejo Razora sklicuje predsednik v soboto ob 4. uri v društveni sobi.

d Skupno zborovanje Razora se vrši v soboto ob 7. uri zvečer v čitalnici Jugosl. tiskarne. Program aktualen. Pridejo naj vsi k — vsem!

d Ljudski oder ima danes ob 20. uri sejo. — Tajnik.

Raznoterosti.

r Razvoj letalstva na Angleškem. Zadnje dni so krožili okoli vestminsterskega stolpa aeroplani, ki so pokazali nov napredek v letalstvu. Na tisoče in tisoče ljudi je strmela v velikanski aeroplan, ki ga je zgradila glasgovska tvrdka Beardmore in drug. Aeroplan meri v dolgost 672 čevljev, gondola sama pa je 130 čevljev dolga in ima v njej 50 popotnikov prostora. Ta zračni velikan more naenkrat nesti 64 ton. Njegovi motorji imajo 1570 konjskih sil. Preleti pa lahko 65 milj v uri. Proracuneno je, da potrebuje iz Londona v Stockholm s 30 popotniki in z 2 tonama pošte ali blaga 20 do 24 ur, iz Londona v Švico s 40 popotniki in z 2 tonama blaga 12 do 15 ur, v Marseille s 30 popotniki in z 2 tonama 15 do 18 ur, v Egipt pa s 30 popotniki in z 2 tonama blaga 72 ur.

r Osel in vol. Pri volitvah v občinski zastop mesteca Zossen, ki leži n železnici iz Draždan v Berlin, so si socialni demokratje pomagali s pripadniki iz kraljestva živali. Tako se je videl v izprevidu osel, ki je imel na hrbtu pritrjen napis: »Volim meščane!« V odgovor so meščanje naglo poiskali vola, ki so ga tudi dali voditi po mestu in ki je naosil lepak z napisom: »A jaz, vol, volim socialističnok!« — Žalostno je, da se v take neokusnosti in budalosti

zabrede ob priliki, ki bi morala biti vseskoz sama resnoba.

r Španske matere so odločno nastopile proti poizkusom, uvesti na učiteljskih zavodih skupni pouk, ker koedukacija srednješolske mladine grabi deklicam njih rahločutnost in pravno čustvovanje, kakor ve o tem dovolj povedati izkušnja pedagogov tujih dežel.

ČEŠKI MINISTER DR. BENEŠ O POLITIČNEM POLOŽAJU V SREDNJI EVROPI.

LDU Praga, 25. maja. (ČTU) V zunanjem odseku zbornice je interpelliral nemški poslanec Kafka zunanjega ministra dr. Beneša glede češkoslovaške intervencije pri avstrijski vladi v vprašanju ljudskega glasovanja v zadevi Gornje Slezije in v zadevi vsebine pogodbe z Rumunijo ter pogajanj z Mažarsko. Minister dr. Beneš je izjavil, da je vlada faktično intervenirala glede priključitvenega glasovanja pri avstrijskem poslaniku v Pragi, kakor tudi pri avstrijski vladi na Dunaju. Dr. Beneš je dejal, da smatra za svojo dolžnost, izjaviti, da bo češkoslovaška vlada v zadevi priključitve vztrajala na določitvah mirovne pogodbe in postopala v sporazumu z ostalimi člani male entente. Na vprašanje, na čegavo željo je Češkoslovaška nastopila, je izjavil minister, da ni pravilno v tem zmislu govoriti o češkoslovaški politiki, ker je republika dostikrat že dokazala, da zasleduje politiko, ki je v interesu države in da ne gre za to, ali želi to ta ali oni, kar išče republika v mednarodni politiki zavzeti stališče, ki bi odgovarjalo njenim interesom in postopa skupno z onimi, s katerimi ima skupne interese. Država nastopi diplomatsko tedaj, kadar je to v interesu države. V vprašanju Gornje Slezije se je češkoslovaška vlada postavila na isto stališče, kakor Francoska, Angleška, Poljska in Nemška, ki so izjavile, da se bodo držale mirovne pogodbe. Češkoslovaška vlada je poprej ravnotako kakor druge države odkrito in odločno zavzela to stališče, vsled tega ni nobenega vzroka, da bi morala Češkoslovaška storiti korake, če bi to stališče vse druge države zavzemale. V gornješlezijem vprašanju se očita Nemčiji, da ni zavzela pravilnega stališča. Ravno to in morda še veliko več se je očitalo tudi Poljski. Češkoslovaška vlada pa mora biti korektna in lojalna, posebno napram državi, s katero hoče živeti v prijateljskih odnosih. Češkoslovaška odkrito želi, da bi se razmere v Osrednji Evropi konsolidirale, ne pa, da bi se komplicirale, da bi se nasprotstva ne poostila in da bi se ne interveniralo po nepotrebnem. Kar se tiče pogodbe z Rumunijo, je izjavil minister, da vsebuje ta pogodba isto, kakor pogodba z Jugoslavijo. Kar se tiče pogajanj z Mažarsko, se ta pogajanja tamkaj nadaljujejo, kjer so se nehala po dogodku z ekscesarjem Karlom.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

J. Kopač, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za hišno rabo in kadilo, kupuje čebelni vosek, suhe satine, kapljine po najvišji dnevni ceni.

Kolesa, pnevmatiko, motocikle

vse dele in opremo priporoča

J. GOREC

LJUBLJANA, Gospozvetska cesta števil. 41

Konkurenčni cen!	F. BRUMAT LJUBLJANA	Konkurenčni cen!
	Usakovrstno manufaktur in tkanine	
	po konkurenčni ceni.	
	Mestni trg 25. I.	

Za plesarska in ličarska dela

se najtopleje priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini

TONI MALGAJ

pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ul. 6

SOBNO SLIKARSTVO

IVAN KOŠAK

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 15

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela v najfinišni izvršitvi in po solidnih cenah.